

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA

KLASA: UP/I-451-04/12-10/47
UR.BROJ: 326-772-12-2

Zagreb, 17. listopada 2012.

Temeljem odredbi članka 15. stavak 1. točka 3. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05, 12/12), te članka 4. i 53. Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09; u daljnjem tekstu: ZUP), povodom zahtjeva I. Ž. iz K., za priznavanje svojstva stranke u postupku utvrđivanja nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje društva Y. d.d. sa sjedištem u D., od strane društva X. d.d. sa sjedištem u Z., Upravno vijeće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na sjednici održanoj dana 17. listopada 2012. godine donijelo je

RJEŠENJE

1. Odbija se zahtjev I. Ž. iz K., za priznavanjem svojstva stranke u postupku utvrđivanja nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje društva Y. d.d. sa sjedištem u D., od strane društva X. d.d. sa sjedištem u Z., pokrenutom po službenoj dužnosti.
2. Ovo rješenje neće se objaviti na internetskoj stranici Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Obrazloženje

I. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) je 6. listopada 2011. godine donijela rješenje KLASA: UP/I-451-04/11-10/5, URBROJ: 326- 111-11-10, kojim se između ostalog utvrđuje daje za društvo X. d.d. sa sjedištem u Z., (u daljnjem tekstu: X. d.d.) dana 12. rujna 2007. godine nastala obveza objavljivanja ponude za preuzimanje društva Y. d.d. sa sjedištem u D., (u daljnjem tekstu: Y. d.d.). Dana 11. srpnja 2012. godine Visoki upravni sud Republike Hrvatske je donio presudu pod poslovnim brojem Us-11063/2011-13 kojom se poništava gore navedeno rješenje Agencije.

U skladu s odredbama članka 62. Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92, 77/92, u daljnjem tekstu: ZUS), kad sud poništi akt protiv kojega je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kojemu se nalazio prije nego što je poništen akt donesen, a nadležni organ je dužan bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana donijeti drugi upravni akt mjesto poništenog, ako to proizlazi iz prirode stvari, te je pri tome nadležni organ vezan pravnim shvaćanjem suda i primjedbama suda u vezi s postupkom.

I. Ž. iz K., (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva), podnio je Agenciji dana 13. rujna 2012. godine zahtjev za priznavanje svojstva stranke u navedenom postupku utvrđivanja nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje društva Y. d.d. od strane društva X. d.d. U obrazloženju svog zahtjeva, Podnositelj zahtjeva u bitnom iznosi sljedeće tvrdnje:

- da je kao dioničar društva Y. d.d. temeljem poništenog rješenja Agencije pred Trgovačkim sudom u Zagrebu protiv društva X. d.d. podnio tužbu na zaključenje ugovora temeljem odredbe članka 49. Zakona o preuzimanju dioničkih društava (NN 109/07, 36/09; u daljnjem tekstu: ZPDD),
- da se obvezno zaključenje ugovora o kupoprodaji dionica može tražiti isključivo kada je

nadležno tijelo donijelo konačno rješenje kojim je utvrđen nastanak obveze na preuzimanje dioničkog društva, koji pravni stav je izražen u odlukama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-3603/2004 od 7. rujna 2004. godine, PŽ- 647/05 od 28. lipnja 2005. godine, PŽ-7610/05 od 24. studenog 2007. godine te odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-22/2005 od 21. siječnja 2009. godine,

- da stoga ishod konkretnog upravnog postupka ima izravni utjecaj na materijalna prava tužitelja,
- da kada se u ovakvim slučajevima dioničaru ne bi dopustilo svojstvo stranke u postupku nadzora-utvrđivanja nastanka obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje, dioničar ne bi imao djelotvorno pravno sredstvo koje će mu omogućiti da ostvari svoje pravo, niti da izvrši kontrolu upravnog akta donesenog u postupku u kojem mu je oduzeto ili trebalo biti dano neko pravo, odnosno, da uspješno može ostvarivati prava koja su mu dana temeljem odredbi ZPDD-a,
- da se ukazuje na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj U-III-635/1994 od 16. travnja 1997. godine, po kojoj bi Ustavni sud u sličnoj pravnoj situaciji dioničaru dao pravo da kao stranka ispituje zakonitost akta, odnosno, ima status stranke u postupku,
- da je Visoki upravni sud Republike Hrvatske prilikom ocjene zakonitosti rješenja donesenog u istovjetnoj pravnoj stvari, priznao status stranke (zainteresirane osobe) i dioničarima koji nisu obveznici ponude te stoga ukoliko je pravo stranke priznato dioničarima prilikom sudske ocjene zakonitosti akta, pravo stranke, po zdravoj logici, priznato je dioničarima i u samom upravnom postupku,
- da je sukladno članku 4. stavak 1. ZUP-a određeno da je stranka u upravnom postupku svaka fizička ili pravna osoba na zahtjev koje je pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku,
- da Podnositelj zahtjeva ima pravo sudjelovati u ovom postupku radi ostvarenja svojih prava i interesa.

II. Podnositelj zahtjeva svoj zahtjev temelji na odredbi članka 4. stavak 1. ZUP-a kojom se propisuje kako je stranka u upravnom postupku svaka fizička ili pravna osoba na zahtjev koje je pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku. Podnositelj zahtjeva smatra da radi ostvarenja svojih prava, ima pravni interes sudjelovati u ovom postupku.

Agencija ističe da pravni interes u upravnom postupku mora uvijek proizlaziti iz zakona ili drugog propisa. Stoga se pitanje ima li neka osoba svojstvo stranke u upravnom postupku, ne prosuđuje samo prema odredbi članka 4. ZUP-a, već i prema materijalnom propisu iz kojeg za neku osobu proizlazi određeno pravo, obveza ili pravni interes. U konkretnom slučaju, takav materijalni propis je ZPDD.

U skladu s odredbom članka 1. ZPDD-a, ovim zakonom uređuju se uvjeti za davanje ponude za preuzimanje dioničkih društava - izdavatelja, postupak preuzimanja, prava i obveze sudionika u postupku preuzimanja, te nadzor nad provođenjem postupka preuzimanja dioničkih društava.

Postupak odobrenja objavljivanja ponude za preuzimanje ciljnog društva, pokreće se na zahtjev jedne stranke u postupku i to ponuditelja, kako je on, u smislu ZPDD-a, definiran odredbom članka 2. stavak 1. točka 4. ZPDD-a. Isto tako, Agencija je u skladu s odredbom članka 42. ZUP-a i članka 47. ZPDD-a, ovlaštena pokrenuti postupak po službenoj dužnosti, u vezi utvrđivanja obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje, kao u konkretnom slučaju.

Naime, postupak preuzimanja, sukladno odredbama ZPDD-a, je jednostranački postupak, u kojem se odlučuje o pravima i obvezama osobe na čiji zahtjev je postupak pokrenut, odnosno o pravima i obvezama osobe protiv koje se vodi postupak, u slučaju pokretanja postupka po službenoj dužnosti, u vezi s utvrđivanjem nastanka obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje.

Podnositelj zahtjeva, u predmetnom upravnom postupku, nije osoba na čiji zahtjev je predmetni upravni postupak pokrenut niti protiv koje se isti postupak vodi, odnosno o čijim se pravima i obvezama odlučuje.

Predmet konkretnog upravnog postupka nisu prava i obveze Podnositelja zahtjeva, nego osoba za koje postoje indicije da je nastala obveza objavljivanja ponude za preuzimanje. Odluka u tim postupcima donosi se u javnom interesu, a ne partikularnom interesu pojedinih dioničara.

Naime, Agencija mora voditi računa o tome da, kad stekne saznanja o postojanju eventualne obveze objavljivanja ponude za preuzimanje, pokrene upravni postupak nadzora, jer eventualno utvrđenje ovakve obveze, u pravilu predstavlja važnu okolnost, ne samo za dioničare, nego i za tržište kapitala čiji sudionici donose odluke o kupnji (i prodaji) uzimajući u obzir i ovu okolnost, i za dioničko društvo koje je objekt preuzimanja. Prema tome, krug sudionika koji su zainteresirani ili mogu biti zainteresirani u ovakvim postupcima je količinski nemjerljiv, no to ne znači da svi oni mogu imati status stranke. Sve te osobe imaju ili mogu imati posredan ekonomski interes u ovakvim postupcima.

Agencija ističe da pravni interes da bi bio priznat kao takav, mora biti, između ostaloga, neposredan, a ne posredan, a u konkretnom slučaju imaju ga osobe, u odnosu na koje se ispituje nastanak obveze objavljivanja ponude za preuzimanje, a ne osobe koje su pokrenule ili mogu pokrenuti postupak na sudu radi sklapanja ugovora. Isto tako, mora se raditi o osobnom interesu, koji proizlazi iz zakona ili je zakonom zaštićen, kao i da je za njegovo rješenje nadležno upravno tijelo.

III. Podnositelj zahtjeva u svojem zahtjevu pogrešno tvrdi da se obvezno zaključenje ugovora o kupoprodaji dionica može tražiti isključivo kada je nadležno tijelo donijelo konačno rješenje kojim je utvrđen nastanak obveze na preuzimanje dioničkog društva, koji pravni stav je, kako navodi, izražen u odlukama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske te odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Stoga, kako u zahtjevu nadalje navodi, smatra da u slučaju nepriznavanja statusa stranke ne bi, kao dioničar, imao djelotvorno pravno sredstvo koje će mu omogućiti da ostvari svoje pravo, niti da izvrši kontrolu upravnog akta donesenog u postupku u kojem mu je oduzeto ili trebalo biti dano neko pravo, odnosno, da uspješno može ostvarivati prava koja su mu dana temeljem odredbi ZPDD-a.

Naime, u navedenoj odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-22/2005 od 21. siječnja 2009. godine se navodi kako se obvezno sklapanje ugovora o prodaji dionica može tražiti samo u slučaju kada je nadležno tijelo odobrilo zahtjev za objavljivanje ponude za preuzimanje, a ponuda je objavljena protivno uvjetima određenim zakonom.

Relevantna odredba ZPDD-a koja se odnosi na pravo dioničara ciljnog društva na podnošenje tužbe nadležnom trgovačkom sudu je odredba članka 49. kojom je propisano da ako ponuditelj ne objavi ponudu za preuzimanje, pod uvjetima i na način iz toga zakona, svaki dioničar ciljnog društva može putem mjesno nadležnog trgovačkog suda zahtijevati obvezno sklapanje ugovora o prodaji dionica, pod uvjetima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje. Nadležni trgovački sud odlučit će o takvom zahtjevu dioničara.

Iz navedene odredbe ne proizlazi da se, kako to tvrdi Podnositelj zahtjeva, obvezno zaključenje ugovora o kupoprodaji dionica može tražiti isključivo onda kada je nadležno tijelo donijelo konačno rješenje kojim je utvrđen nastanak obveze na preuzimanje dioničkog društva.

Nadalje, u obrazloženju svog zahtjeva Podnositelj zahtjeva se poziva na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj U-III-635/1994 od 16. travnja 1997. godine koja se odnosi na drugačiju pravnu situaciju. Naime, prema odluci Ustavnog suda, upravni spor protiv rješenja o poništenju određenih radnji u postupku pretvorbe, osim poduzeća u pretvorbi, mogu pokrenuti i dioničari koji su kupili dionice u postupku pretvorbe, jer su poništene radnje kojima su oni stekli pravo na dionice, dakle radi se o njihovom neposrednom pravnom interesu te im se mora dati pravno sredstvo koje će im omogućiti da se izvrši kontrola akata, kojim im je oduzeto pravo na dionice. Pravni stav izražen u navedenoj odluci Ustavnog suda se ne može automatski primijeniti u predmetnom slučaju, uzimajući u obzir da se osnovanost zahtjeva za priznavanjem statusa stranke procjenjuje u svakom konkretnom slučaju, polazeći od materijalnog propisa iz kojeg za neku osobu proizlazi određeno pravo, obveza ili pravni interes, a iz kojeg materijalnog propisa u konkretnom slučaju proizlazi da pravni interes Podnositelja zahtjeva nije neposredan što je već objašnjeno pod točkom II. obrazloženja ovog rješenja.

Konačno, u odnosu na navod Podnositelja zahtjeva da radi ostvarenja svojih prava i interesa, odnosno, utvrđenja nastanka obveze, ima pravni interes sudjelovati u ovome postupku, a isto pravo da je Visoki upravni sud Republike Hrvatske, već priznao nekim dioničarima u istovjetnom slučaju, valja naglasiti da to što je Visoki upravni sud Republike Hrvatske priznao nekim dioničarima status zainteresirane osobe, ne znači automatski da bi ti dioničari samim time trebali imati status stranke u upravnom postupku. Riječ je o različitim statusima, za koje zakon predviđa različite uvjete. Status zainteresirane osobe u smislu čl. 16. ZUS-a ima treća osoba kojoj bi poništaj osporenog upravnog akta neposredno bio na štetu, a status stranke ima osoba na čiji je zahtjev pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku. Pravo zainteresirane osobe koje su neki dioničari ostvarili pred Visokim upravnim sudom u istovjetnom slučaju, nije od utjecaja na ostvarivanje njihova prava da u predmetnom upravnom postupku sudjeluju kao stranke, u skladu s odredbama ZUP-a.

IV. U skladu s odredbom članka 53. ZUP-a, ako u tijeku postupka osoba koja do tada nije sudjelovala u postupku traži da joj se prizna svojstvo stranke u tom postupku službena osoba ispitati će njezino pravo da kao stranica sudjeluje u tom postupku i o tome donijeti rješenje.

Slijedom svega izloženog, u provedenom postupku je utvrđeno da Podnositelj zahtjeva nije dokazao da bi morao sudjelovati u predmetnom upravnom postupku radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa, a radi kojih bi mu trebalo priznati svojstvo stranke u predmetnom postupku, pa je temeljem odredbe članka 53. ZUP-a, u vezi s odredbom članka 4. ZUP-a, riješeno kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

Agencija napominje da je navedeno utvrđeno i upravno sudskom praksom i to presudama Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-9914/2006-5, broj Us-9961/2006-8 i broj Us-8039/2006-9, objavljenim na internetskim stranicama Agencije.

V. Sukladno odredbi članka 8. stavak 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05, 12/12), ovo rješenje neće se objaviti na internetskoj stranici Agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Rijeci u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Petar-Pierre Matek

Dostaviti:

1. I. Ž. iz K.,
2. U spis predmeta